

**18^e Grunneger Dainst in
Olle Lutherse Kerke aan t Spui
Amsterdam
27 oktober 2024**

'Wie goan veur t licht! – We gaan voor het licht!'

Bie veurploate: Olle Lutherse tiedens veurige Grunneger Dainst

Veurganger dr Harry Donga, Lutherse domie (em)

Örgenist: Christiaan de Vries

Zang deur Arnold Veeman en band: Laurens Nijenhuis – contrabas, Don Hofstee – gitaar, Ronald Kamphuis – gitaar.

Expositie deur Geert Schreuder

Veurberaaiden en uitvoering veur dizze dainst deur: Pia Wolthuis, Jaap Beukema, Geeske Hovingh, Simon Drost, Sienke Wolters, Willem Dammer Hanne Wilzing en Harry Donga.

Köster: Ernest Akakpo en Haro Jansen, Techniek: Jeroen Stal en team, Powerpoint Harm Starke

Örgelspel

Begunlaid 216 (wie stoan)

1. Dag is begonnen as d' eerste mörgen,
liester het zongen het eerste laid.

Dank veur het zingen,
dank veur de mörgen,
t Woord gef t ze beide hiel tied vannijs.

2, Zaacht vaalt het zunlicht op eerste regen
as fiene drupkes op t nije gras.

Dank veur de geuren
uut grune tunen,
oorsprong en volheid aal woar Hai lopt.

3. Mien'nt is het zunlicht, Mien'nt is de mörgen,
baaide geboren ien t parredies.

Dank dus veur bliedschop,
dank elke mörgen,
dank God veur elke nij-schoapen dag.

Tonko Ufkes vertaling

Woord veuroaf over dainst

Veurberaaiden (Voorbereiding)

Veurganger: Wie binnen bie mekoar in noam

van Voader, Zeun en haaielge Geest.

Aalmoal: Amen

V. Onze hulp is ien noam van de Heer

A. Dij hemel en eerde moakt het.

V. Heer, God van ons, vergeef ons aal wat wie misdoan hebben

A. en loat ons weer in vrede leven.

V. Amen

V. Mag de aalmachtege God zuk over ons ontfaarmen,

ons vergeven wat wie verkeerd deden

en ons laaiden tot t aiweg leven.

A. AMEN.

Kyrië en Gloria

V. Loat ons de Heer aanroupen veur de nood van de

wereld. Om ontfaarmen roupen wie,

moar ook priezen wie Zien Noam want zien

baarmhaartegheid het ja gain èn! en doarom zingen wie.

We zingen as Glorialaid: 305

LB0305

1. Alle eer en alle glorie
veur de luusterrieke noam!
Vier de vrede die Hij heden
uutroept over ons bestoan.
Aangezicht vol van licht,
zie ons, wees met ons begoan.

2. Alle eer en alle glorie
veur de Zeun, de aarfgenoam!
As genoade die ons toekomt,
is Hij onze nije noam.
Licht uut licht, vergezicht,
steek ons met dien stroalen aan!

3. Alle eer en alle glorie
veur de Geest die leven let,
die de eenheid ien ons oademt,
vlam die ons vertraauwen geeft!
Levenszun, liefdebron,
moak veurgoed ons tongen lös.

Tonko Ufkes, vertaling

V. De Heer zel bie joe wezen.
O. De Heer zel joe bewoaren.

Gebed

Leezen uut: Jesaja 59:9-19

⁰⁹ Zodounde is t recht vèr te zuiken, en blift gerechteghaid boeten ons berèk.
Wie hopen op licht - mor kiek, niks aans as duustern.
wie wachten op helder dag - mor in donkern mout we goan.

¹⁰ As blinden grobbeln wie bie muren langs, wie tasten as lu zunder ogen.
Wie strovveln op kloarlichten dag
of was t op routduuster oavend,
zond en aal, liek we wel doden.

¹¹ Wie brommen altmoal as beren, wie kloagen as koerende doeven.
Wie hopen op recht - mor dat blift oet,
op redden - mor dij komt nait in zicht.

¹² Ons misstappen binnen nait te tellen in joen ogen, ons zunden getugen tegen ons;
joa, ons minne doaden droag wie mit,
wie binnen bekend mit ons misdoaden:

¹³ rebels bin we, verbroken heb we t vertraauw in de HEER, wie dwoalen òf van God,
roupen van verdrokken en verzet,
in ons haart zit we te brouden op laigen en bedraigen.

¹⁴ Zo mout t recht wieken, is gerechteghaid vèr te zuiken.
Woarhaid strovvelt op t plaain,
eerliekhaid kin naargens hèn.

¹⁵ Woarhaid is naargens en dij gain kwoad wil, plundern ze oet.
De HEER zugt dat ter gain recht meer is
en het ter n ofgries van.

¹⁶ Hai staait verbiesterd: der is gainent, gainent dij tussenbaaident komt.
Doarom het zien aigen aarm hom hulpen,
zien gerechteghaid het hom ondersteund.

¹⁷ Hai dee gerechteghaid aan as n paanzer, zette haail as n helm op kop,
dee vroak aan as n klaid,
sluig ofgunst om as n mantel.

¹⁸ Hai reket mit elk òf noar dat e doan het: grammiedeghaid veur zien tegenstanders,
vroak veur zien vijanden,
aailanden zet e t betaald.

¹⁹ In t westen zel men ontzag hebben veur noam van de HEER en in t oosten veur zien glorie.
Want hai komt opzetten as hoogwotter,

opjagd deur oam van de HEER.

Daarom blijft het recht ver van ons en de gerechtigheid bereikt ons niet. Wij wachten op licht en zie, er is duisternis; op stralende helderheid en wandelen in dichte donkerte. ¹⁰Wij tasten als blinden langs de wand, als wie geen ogen hebben, tasten wij; wij struikelen op de middag als in de schemering, wij zijn in de kracht van ons leven aan doden gelijk. ¹¹Wij grommen allen als beren en kirren droevig als duiven; wij wachten op recht, maar het is er niet; op verlossing, maar zij blijft verre van ons. ¹²Want onze overtredingen zijn talrijk voor U en onze zonden getuigen tegen ons; van onze overtredingen zijn wij ons bewust en onze ongerechtigheden kennen wij: ¹³overtreden, verloochenen van de HERE, afvallen van onze God, spreken van onderdrukking en afwijking, zwanger gaan van leugentaal en die uit het binnenste voortbrengen. ¹⁴Het recht wordt teruggedrongen en de gerechtigheid blijft verre staan, want de waarheid struikelt op het plein en oprechtheid vindt geen ingang. ¹⁵Zo ontbreekt de waarheid en wie wijkt van het kwade, wordt het slachtoffer van uitbuiting.

Maar de HERE zag het en het was kwaad in zijn ogen, dat er geen recht was. ¹⁶Hij zag, dat er niemand was, en Hij ontzette Zich, omdat niemand tussenbeide trad. Toen bracht zijn arm Hem hulp en zijn gerechtigheid ondersteunde Hem; ¹⁷Hij bekleedde Zich met gerechtigheid als met een pantser en de helm des heils was op zijn hoofd; Hij bekleedde Zich met wraak als met een gewaad en Hij hulde Zich in ijver als in een mantel. ¹⁸Naar de daden zal Hij vergelden: grimmigheid aan zijn tegenstanders, vergelding aan zijn vijanden; aan de kustlanden zal Hij vergelding doen.

Zang/muziek deur Arnold Veeman en begeleiding: LAIVERD

Wie zingen: Psalm 139:1,2 en 9 uut Psalms en Gezangen
Psalm In Liedboek 139:1,2 en 14

Psaalm 139

Loys Bourgeois 1551

- 1 Ie zain mie, HEER, zo as ik bin,
daiber as ik miezulf ooit ken.
Van aal mien gangen heb Ie wait,
ik dou gain stap, dij Joe ontgaait.
Wat ien mie omgaait kin Ie lezen,
op aal mien wegen wil Ie wezen.
- 2 Mien woorden *heur Ie veur k wat zeg*,
Ie *waiten* van mien *overleg*.
Woar ik ook *hèngoa* - doar bin Ie,
ien *laifde leg* Ie haand *op* mie.
Wat Ie zo *wonder openboaren*,
is mie te *maans om te verkloaren*.
- 9 O God, *deurgrond dat haart van mie*.
Wèl *ken mie* daiber *zain as Ie?*
Goa zulf aal *mien gedachten* noa,
of k *weg aan Joe* verbie *opgoa*.
O God, wil *Ie mie aanwies* geven,
laaid mie op *weg noar t aiweg leven*.

Leezen van epistel: Hebreëen 6:9-12

⁹Mor tegen joe zegd, laive mensken, wie binnen der wis van dat t ter mit joe beter veurstaat: ie kriegen t haail. ¹⁰ God is ja nait onrechtveerdeg. Hai verget nait wat of ie verzet hebben. Ook nait hou laif of ie zien noam hebben. En dat ie lu dij net as ie christen binnen, hulpen hebben en dat nog aaltied doun, verget e net zo min. ¹¹ Mor wie willen haile geern dat elk van joe der net zo achter heer zit as e vrouger dee, tot aan dag tou dat joen hoop woar worden is. ¹² Ie maggen t ter nait bie zitten loaten, mor ie mouten n veurbeeld nemen aan heur dij deur geleuf en volholden t aarddail kregen hebben dat God heur touzegd het.

⁹Maar wat u betreft, geliefden, ook al spreken wij zo, wij zijn overtuigd van iets beters, waaraan uw heil hangt. ¹⁰Want God is niet onrechtvaardig, dat Hij uw werk zou vergeten en de liefde, die gij voor zijn naam getoond hebt door de diensten, welke gij de heiligen bewezen hebt en nog bewijst. ¹¹Maar het is onze begeerte, dat ieder uwer dezelfde ijver blijve betonen tot de verwezenlijking der hoop tot het einde toe, ¹²opdat gij niet traag wordt, maar navolgers moogt zijn van hen, die door geloof en geduld de beloften beërven.

Wie zingen Laid 194 uut Psaalms en Gezangen, Liedboek 201

194 God mout wie ere geven

Willem Vogel

- 1 God mout wie ere geven
 halleluja,
 veur ale gouds ien t leven
 halleluja,
 al bin wie ook verdreven
 wied van joen hailegdom,
 joen zegen blief Ie geven
 halleluja.
- 2 Beoamd het Hai ons leven,
 begaistern dut Hai elk,
 is aaltied bie ons bleven,
 al dee wie nog zo lèlk,
 goa mor bie Hom te roade,
 al gaat joe t nait te best,
 de Heer komt ons te stoade,
 de minsten nait op t lest.

Zang/muziek deur Arnold Veeman en begeleiding: MIEN LUTJE LAIF

Leezen uut t evengelië van Marcus 10:46-52 (we stoan)

⁹Mor tegen joe zegd, laive mensken, wie binnen der wis van dat t ter mit joe beter veurstaait: ie kriegen t haail. ¹⁰ God is ja nait onrechtveerdeg. Hai verget nait wat of ie verzet hebben. Ook nait hou laif of ie zien noam hebben. En dat ie lu dij net as ie christen binnen, hulpen hebben en dat nog aaltied doun, verget e net zo min. ¹¹ Mor wie willen haile geern dat elk van joe der net zo achter heer zit as e vrouger dee, tot aan dag tou dat joen hoop woar worden is. ¹² Ie maggen t ter nait bie zitten loaten, mor ie mouten n veurbeeld nemen aan heur dij deur geleuf en volholden t aarfdaal kregen hebben dat God heur touzegd het.

6En zij kwamen te Jericho. En toen Hij met zijn discipelen en een talrijke schare uit Jericho vertrok, zat de zoon van Timeüs, Bartimeüs, een blinde bedelaar, aan de weg. ⁴⁷En toen hij hoorde, dat het Jezus van Nazaret was, begon hij te roepen en te zeggen: Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij! ⁴⁸En velen bestrafden hem, opdat hij zwijgen zou. Doch hij riep des te meer: Zoon van David, heb medelijden met mij! ⁴⁹En Jezus stond stil en zeide: Roept hem. En zij riepen de blinde en zeiden tot hem: Houd moed, sta op, Hij roept u. ⁵⁰Toen wierp hij zijn mantel af, sprong op en ging naar Jezus. ⁵¹En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? De blinde zeide tot Hem: Rabboeni, dat ik ziende

worde! 52En Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Hem op de weg.

NLB0534

1. Dij gaf aan blinden t licht weerom,
heur ogen kleur te onderschaaiden
is zulf het licht dat roemte geeft:
ons levenslicht, de Zeun van God.
2. Hai dij de lammen lopen luit,
heur dode krachten dee ontvlammen,
is zulf de weg tot woar gelok:
ons levenspad, de Zeun van God.
3. Dij aarme lu het brood weer gaf,
en waarmte aan wel honger leden,
is zulf het brood dat honger stilt:
ons levensbrood, de Zeun van God.
4. Dij dove lu t geheur weer gaf,
lit ogen zain wat oren heurden,
is zulf het woorde dat woarhaid sprekt:
het levend woord, de Zeun van God.

Klaas Pieterman, Janka Rubingh.

Preek

Örgelmuziek en wie zingen:

302 Wat God dut, dat is aaltied goud

Severus Gastorius? 1681 / Nürnbergisches Gesang-Buch 1690

- 1 Wat God dut, dat is aaltied goud,
zien wil is wies en haailig.
Hai holdt mie vaast en geeft mie moud,
zien haand dij laaidt mie vaaileg.
En as ik lie
den is Hai mie
tot steun en troost ien t leven.
Hai zel mie nait begeven.
- 2 Wat God dut, dat is aaltied goud,
Hai is mien lust en leven.
As ik deur dook en duuster mout,
wil Hai zien licht mie geven.

Heb ik verdrait,
de Here staait
mie bie ien mien beswoaren.
Hai zel mie wis bewoaren.

- 3 Wat God dut, dat is aaltied goud,
doar blief ik op vertraauwen.
As ik van t levent schaaiden mout,
zel mie dat nait benaauwen -
ik wait ja wis,
dat God der is.
Mit Hom is dat te droagen.
Hai let veur mie t weer doagen.

Was Gott tut, das ist wohlgetan
Samuel Rodigast (1649-1708); Petronella Moens (1762-1843)
Wat God doet, dat is welgedaan (Gezang 432 - Liedboek voor de Kerken)
Bewaarken Jan Wit (1914-1980)

Gedicht

Löcht

k dou ogen dichte en zai t löcht
dat vaalt in keuken
op moekes haand
reurend in mosterdstip

op dele strikt n strepe löcht
genoadeg over gebinten en laimen vlouer
in kougaange dookt t op dampende baisten
ogen van n kou spaigeln wènst

t löcht op bluiende eerappels: lila paars en wit
op t nuigende koolzoad under wiede luchten
t glinne löcht op rieke gaarste
en as zonne benijd opkomt achter eske
t broene haarstlöcht van t Ol Daip

t löcht van t Wad: blaauw, gries en gruin
t löcht van windmeulens in De Monden en bie Delfziel

en as k ogen open dou
zai k t löcht op koepel van Ronde Lutherse Kerke
t löcht van n zundagmörn in dizze vrouge nog lege stad

en hier t geve löcht van t Olle Bouk
dat schient dwaars deur breuken van ons bestoan
lichtend löcht van t speulende örgel
wolken van getugen um ons tou
gebeden hangen hier in de gebinten
löcht is schare van Aiwege

Hanne Wilzing
(24 september 2024)

Zang/muziek deur Arnold Veeman en begeleiding: LOAT HEUR KERAAIERN

2

Collecte in ain rondgangen– Wie goan met t puutje rond veur t waark van dizze gemainte (eerste puutje) en veur t diaconoale waark dat in Wereldhoes doan wordt (veur lu zunder geldege verbliefspapieren) twaide puutje
Meer informoatsie op www.wereldhuis.org of www.diaconie.com

U kunt ook digitaal een bijdrage geven voor de collecte. U kunt de QR-code scannen die hiernaast is weergegeven, of een gift overmaken naar
NL45ABNA0543629945 t.n.v.
College van Kerkrentmeesters ELG
Amsterdam. Voor meer informatie

over doneren zie: <https://www.luthersamsterdam.nl/>
Bij voorbaat hartelijk dank voor uw gift.

Wie danken en doun veurbeden, en sloeten dat oaf mit:

Zo roupen wie om ontfaarmen:

Waarbie wie acclamoatsie zingen: Heer ontfaarm Joe (3x)

(Dankgebed en voorbeden met responsie.)

*

Voader van ons (Onze Vader)

Voader van ons in hemel
dat joen Noam haailegd worden zel.
dat joen Keunencriek kommen mag,
dat joen wil doan wordt
ien wereld net as ien hemel.
t Brood doar wie verlet om hebben
geef ons dat vandoag
En vergeef ons wat wie verkeerd doun,
net zo as wie vergeven
elk dij ons wat aandut.
En breng ons nait ien verlaaiden,
mor wil van verlaaiden ons verlözzen
Joenent is ja t keunekriek, en kracht en heerlekhaid ien aiweghaid Amen

Laid bie zegen(we goan stoan): Nije Laidbouk 416

Goa mit God want Hij is dicht bij dij,
dicht bij dij op al dien wegen
met zien road en troost en zegen.
Goa mit God want Hij is dicht bij dij.

Goa mit God want Hij is dicht bij dij,
zel met vleugels dij beschaarmen,
zel mit zunlicht dij verwaarmen.
Goa mit God want Hij is dicht bij dij.

Goa mit God want Hij is dicht bij dij,
zel ien liefde dij bewoaren,
ien de dood dien leven spoaren.
Goa mit God want Hij is dicht bij dij.

Goa mit God want Hij is dicht bij dij,
totdat wij weer soamen bennen,
ien zien noam mekoar herkennen.
Goa mit God want Hij is dicht bij dij

Tonko Ufkes

Zegen Genoade van ons Heer Jezus Christus,
laifde van God
en gemainschop van haailege Geest
is mit joe aalmoal.

Mit nkander zingen; 3x Amen

Noa de zegen nog wat huusholdelijke informoatsie
en zingen wie t Grunneger volkslaid:

- kiek noar waark van Gerard Busser over Grönneger Wad, noar stand mit Grunneger oetgoaven en noar toaveltje van Diaconie mit info over o.a. t Wereldhuis
- hebben we joen adres (email of anders post) nog nait, geeft t even deur op toaveltje van Diaconie
- willen je mitdoun mit t waark van de Diaconie, loat mor even waiten

**Van Lauwerszee tot Dollard tou,
Van Drenthe tot aan 't Wad,
Doar gruit, doar bluit ain wonderland,
Rondom ain wondre stad.
Ain pronkjewail in golden raand
Is Grönnen, Stad en Ommelaand;
Ain pronkjewail in golden raand
Is Stad en Ommelaand!**

**Doar broest de zee, doar hoelt de wind,
Doar soest 't aan diek en wad,
Moar rustig waarkt en wuilt het volk,
Het volk van Loug en Stad.
Ain pronkjewail in golden raand
Is Grönnen, Stad en Ommelaand;
Ain pronkjewail in golden raand
Is Stad en Ommelaand!**

**Doar woont de dege degelkhaaid,
De wille, vast as stoal,
Doar vuilt het haart, wat tonge sprekt,
In richt- en slichte toal.**

**Ain pronkjewail in golden raand
Is Grönnen, Stad en Ommelaand;
Ain pronkjewail in golden raand
Is Stad en Ommelaand!**

(Geert Teis)

Noa ofloop is d'r kovvie en kouke.

As ie op de hoogte blieden willen over volgende Grunneger Dainsten geef den even joen noam en email- of postadres deur bie de informoatsietoafel. En as ie meer waiten willen over de Lutherse gemainschap in Amsterdam of andere kerken in Amsterdam spreek den ds. Harry Donga of Hanne Wilzing even aan.

Sinds 2019 is Luther Museum Amsterdam LMA open van donderdag tot en met zondag van 11.00-17.00 uur. Ook vandaag. Adres: Nieuwe Keizersgracht 570 (tram 14 of metrostation Waterlooplein uitgang Nieuwe Herengracht)

Huidige tentoonstelling over de lutherse schildersfamilie Schwartz: Johan Georg Schwartz Uit de schaduw van zijn dochter, 17 oktober 2024 tot 12 januari 2025

En.... een bezoek aan het Luther Museum

Na de dienst is er de bijzondere mogelijkheid om na een lunch een bezoek te brengen aan het

Luther Museum in het Diaconie Oude Mannen en Vrouwen Huis aan de Nieuwe Keizersgracht. Naast de vaste collectie is hier ook de nieuwe tentoonstelling over de (kunstschilders) familie Schwartz te bewonderen.

<https://luthermuseum.nl>

De kosten (incl lunch, toegang en koffie/thee) zijn € 10. Met Museumkaart is het € 5.

Volgende Grunneger dainst is op zondag 26 oktober 2025

Donderdag 31 oktober, Hervormingsdag in Deutsche Evangelische Gemeinde, J.J. Viottastraat 44, Asd, 19.30 uur ontvangst 20-21 uur dienst ds André van der Stoel

Volgende dainsten in Olle Lutherse Kerke:

Zaterdag 2 november, Voor alle zielen van 15 tot 18 uur uur ds Andreas Wöhle

Zondag 3 november, 10.30 uur ds André van der Stoel, Heilig Avondmaal